

На допомогу класним керівникам

Нормативно-правове забезпечення виховної роботи У Стрийському ліцеї № 6 у 2025-2026 н.р.

Закони України

- Конституція (Основний Закон) України.
- «Про повну загальну середню освіту».
- «Про освіту».
- «Про позашкільну освіту».
- «Про охорону освіти».
- «Про протидію торгівлі людьми».
- «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».
- «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми».

Концепції

Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі.

Концепція «Безпечна і дружня до дитини школа».

Концепція екологічної освіти України.

Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності.

Концепція художньо-естетичного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладах.

Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей і підлітків.

Програми. Рекомендації

- Рекомендації щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України.
- Методичні рекомендації організації виховного процесу в закладах освіти у 2025-2026 навчальному році.
- Програма І.Беха «Нова українська школа у поступі до цінностей».
- Програма «Виховання смисложиттєвих цінностей дітей і підлітків».
- Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти.
- Програма українського патріотичного виховання дітей та учнівської молоді.
- Національна ідея у становленні громадянина-патріота України.

Права дитини

- Декларація прав людини.
- Декларація прав дитини, проголошена Генеральною асамблеєю Організацією Об'єднаних Націй 20 листопада 1959 року.
- Конвенція ООН про права дитини.
- Конвенція ООН про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці.

- Всесвітня Декларація про забезпечення виживання захисту і розвитку дітей.
- Закон України «Про охорону дитинства».
- Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю».
- Закон України «Про запобігання насильству в сім'ї».
- Лист МОН України «Щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному зі збройною агресією російської федерації на території України» від 22.06.2022 р.

Перелік корисних ресурсів щодо профілактики залежностей у дітей та підлітків

Міжнародні стандарти з профілактики вживання наркотиків

(URL: <http://surl.li/hxwald>).

Програма профілактики вживання психоактивних речовин «Свідомий вибір» / Н. Строева. Київ. 2020 (URL: <http://surl.li/gozeuy>).

Використання електронних сигарет серед молоді (URL: <http://surl.li/quwtyb>).

Основні факти про тютюн (URL: <http://surl.li/mqumgk>).

Розлад вживання алкоголю (URL: <http://surl.li/gczzh>).

Розлад вживання психоактивних (наркотичних) речовин у молоді (URL: <http://surl.li/iyxhlw>).

Як запобігти зловживанню алкоголем та наркотиками серед підлітків (URL: <http://surl.li/xvrhvc>).

Як батькам говорити про алкоголь з дітьми різного віку (URL: <http://surl.li/nvlwbl>).

Проблема залежності від комп'ютерних ігор (URL: <http://surl.li/evanbz>).

Як запобігти проблемі залежності від комп'ютерних ігор (URL: <http://surl.li/wgnpat>).

Банк програм для неповнолітніх у конфлікті з законом (URL: <http://surl.li/sdfuwz>).

Національно-патріотичний напрям:

- інформаційні матеріали Українського інституту національної пам'яті. –

URL: <https://uinp.gov.ua/>

- матеріали Українського державного центру національно-патріотичного виховання, краєзнавства й туризму учнівської молоді для потреб дистанційної освіти дітей та дорослих. – URL: <https://udcnpvctum.kyiv.ua/>

- проект «Що ти знаєш про...? Історія регіонів України» Національного центру «Мала академія наук України». – URL: <http://surl.li/vykyrs> YouTube –

URL: <http://surl.li/sdwlp>

За напрямом «Соціалізація підлітків» пропонуємо скористатися такими ресурсами:

Алгоритм виявлення випадків та реагування на ситуації втягнення дітей у небезпечні квести, розміщений у методичних рекомендаціях «Небезпечні квести для дітей: профілактика залучення». К.: ТОВ «Агентство «Україна». 2017. 76 с.

(URL: <https://surl.li/qrdhkl>)

- методичні рекомендації щодо формування міжособистісних взаємин у класному колективі (автор: Наталія Прокопчук, практична психологиня, методистка ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти, старша викладачка кафедри психології та інклюзивної освіти РОІППО). – URL: <https://surl.li/myzmyd> ;

- ліфлет «А з чим ти стикаєшся в інтернеті?». – URL: <https://surli.cc/pyoble> ;

- навчальний анімаційний ролик «Цінуй життя!» – URL: <http://surl.li/mweisc> та методичні рекомендації до нього.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 р. № 658 затверджено Типову програму для запобігання насильству над дітьми – URL: <https://surl.li/eflguj>
За напрямом «**Запобігання та протидії проявам насильства**» рекомендуємо використовувати нормативно-правові документи та навчально-методичні матеріали, які розміщено на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», такі як:

нормативно-правова база щодо протидії та запобігання насильству. –

URL: <http://surl.li/pihfpw>

- міжнародні й національні документи щодо захисту прав дитини. –

URL: <http://surl.li/eaqrmu>

- навчальні програми щодо захисту прав дітей. – URL: <http://surl.li/yplsva>

- перелік навчальних і виховних програм з питань запобігання та протидії домашньому насильству. – URL: <http://surl.li/tbfecv>

- матеріали щодо протидії сексуальному насильству. – URL: <http://surl.li/awyglm>

- безпека в мережі «Інтернет» (матеріали й ресурси). – URL: <https://salol.i/BC8cE14>

- практичний посібник «Психологічний супровід формування демократичних засад та профілактики і розв’язання конфліктів у закладі освіти» / В. М. Горленко та ін.; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ: Ніка-Центр, 2021. 168 с. – URL: <https://salol.i/163a750> .

- Гаряча лінія з профілактики суїцидів. – URL: <https://lifelineukraine.com/> ;

- Перша національна лінія довіри для попередження суїциду: 73 33.

Практичні поради «Як залучити батьків до шкільного життя: цікаві форми роботи з власного досвіду». – URL: https://znayshov.com/News/Details/Yak_zaluchyty_batkiv_do_shkilnoho_zhyttia_tsikavi_formy_roboty_z_vlasnoho_dosvidu

Конвенція ООН про права дитини

Закон України «Про освіту»

Закон України «Про повну загальну середню освіту»

Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року

Лист МОН України від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»

Лист МОН України від 24.08.2023 № 1/12702-23 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 навчальному році»

Український інститут національної пам’яті

Методичні рекомендації для закладів освіти до Дня пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України

Безпечне освітнє середовище
[Концепція безпеки закладів освіти](#) (розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. № 301-р.)

[Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі](#)

[Цивільна безпека та підготовка до надзвичайних ситуацій](#)
Дія. Освіта. Курс для учнів 5–9 класів

[Загрози та небезпеки від вибухонебезпечних предметів](#)
Правила поведінки у разі виявлення вибухонебезпечних предметів

[Навчаємося мінної безпеки всією родиною](#)
Знання правил безпечної поведінки рятує життя

[Інструкції для дітей як діяти у надзвичайних ситуаціях](#)
Постери для дитячих закладів

[Як вберегтися від небезпеки мін та боєприпасів](#)
Правила безпечного поводження у населених пунктах та поза ними під час війни

[Правила безпеки під час війни: інформація для підлітків](#)

[Навчити дітей інформаційної безпеки – дивіться рекомендації для уроків і виховних годин](#)

[Що таке кібербезпека, як вчити дітей бути обачними в інтернеті та корисні ресурси для навчання](#)

[Онлайн-безпека для освітян](#)
Дія. Освіта – Гайд

[Онлайн-безпека для підлітків](#)
Дія. Освіта – Гайд

[Безпека дітей в інтернеті: чому важлива цілісна політика закладу освіти і як її реалізувати](#)

Психологічна підтримка

[Лист ІМЗО від 15.05.2023 № 21/08-793 "Про психологічні відеоролики"](#)

[Лист ІМЗО від 29.03.2023 № 21/08-479 "Про Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?»"](#)

[Лист ІМЗО від 31.05.2022 № 22.1/10-674 "Про проведення психологічного практикуму "Психологічна підтримка дітей та молоді під час війни"](#)

[«Психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного/післявоєнного стану»](#) (лист МОН №1/9530-22 від 19.08.22)

[«Підтримай дитину: психологічні хвилинки на перервах»](#) (у межах реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я за ініціативи Олени Зеленської)

[Психологічні відео тренінги від Дмитра Карпачова та Олени Адамової](#) (108 коротких відеороликів, що створені в межах Екосистеми психологічної допомоги в сфері освіти з метою реалізації Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки за ініціативи першої леді України Олени Зеленської Міністерством освіти і науки України, Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» та Асоціацією інноваційної та цифрової освіти за підтримки чеської гуманітарної організації «Людина в біді»)

Перелік навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році з [психології та педагогіки](#) (лист МОН №1/12038-23 від 14.08.2023).

[«Резилієнтні класи: плекаємо стійкість у школі!»](#) (матеріали Українського інституту когнітивно-поведінкової психотерапії, які допоможуть класним керівникам інтегрувати у виховний процес практики стійкості)

[Навчально-методичний посібник «Психологічна хвилинка»](#)
[Бути поруч: Основи психологічної підтримки тим, хто працює з дітьми](#)

Дія. Освіта – Освітній серіал

[Вдих-видих. Картки для дихальних практик стабілізації](#)

Від дитячої психологині Світлани Ройз

[Картки сили](#)

Ігрові та терапевтичні картки для роботи із дітьми до 8 років від Світлани Ройз

[Якщо не полишає тривога перед невідомістю](#)

Як підтримати себе і дитину

[Як додати сил дитині у посттравматичному зростанні: 10 практичних порад](#) *За матеріалами Світлани Ройз*

[Твоя сила. Практикум для дітей та підлітків](#)

Книга дитячої психологині Світлани Ройз

[Як говорити з дітьми про війну: поради психологів](#)

Кілька порад щодо того, як підійти до розмови з дитиною про війну

[«Ти як?»](#) Всеукраїнська програма ментального здоров'я (лист ДНУ «ІМЗО» № 21/08-479 від 29.03.2023)

[«Поруч»](#) Проєкт психологічної підтримки

[Збірка «Стресостійке дитинознавство» для дорослих \(і батьків, і вчителів\) від дитячої та сімейної психологині Світлани Ройз.](#)

Практичні поради та вправи для конкретної ситуації

[Підтримай дитину: психологічні хвилинки на перервах](#)

[Суперсила м'яких іграшок: лайфхак, як заспокоїти дитину за допомогою браслетів і гумок для волосся](#)

[Особливості виховного процесу в умовах воєнного стану: завдання і виклики](#)

[Як учителям розпочати навчальний процес. 42 практики та 18 відповідей на запитання від Світлани Ройз](#)

[Коротка пам'ятка для вчителів, які працюють із дітьми під час війни. 9 правил](#) [Нова українська школа \(nus.org.ua\)](https://nus.org.ua)

[Матеріали для використання в роботі під час воєнних дій](#)

[Психологічна допомога під час війни](#)

Національно-патріотичне виховання

[Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»](#)

[Указ Президента України від 18.05.2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання»](#)

[Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 «План дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки»](#)

[Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2021 № 673 «Державна цільова соціальна програма національно-патріотичного виховання на період до 2025 року»](#)

[«Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України» від 10.06.2022р. № 1/6267-22](#)

[Як організувати патріотичне виховання. 30 ідей, порад і ресурсів](#)

Протидія насильству

[Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 7 грудня 2017 року № 2229](#)

[Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу \(цькуванню\)» від 18 грудня 2018 р. № 2657-УШ](#)

[Лист МОН України «Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству» від 18.05.2018 № 1/11-5480](#)

[Лист МОН України «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні» від 30.05.2022 № 1/5735-22](#)

[Лист МОН України від 22.06.2022 № 1/6885-22 «Щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному зі збройною агресією російської федерації на території України»](#)

[Школа без цькувань. Учителю](#)

[Як запобігти цькуванню: поради та стратегії для вчителів](#)

Дія. Освіта – Освітній серіал

[Підтримка людей, які пережили гендерно зумовлене насильство](#)

Довідник-порадник із взаємодії

[Як надавати підтримку постраждалим від гендерно зумовленого насильства](#)

Покроковий кишеньковий довідник для практикуючих фахівців/фахівчинь із надання гуманітарної допомоги

[Рекомендації щодо виявлення та реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми в умовах воєнного стану](#)

[Актуальні матеріали щодо психологічної підтримки та захисту дітей від сексуального насильства в інтернеті](#)

[Методичний посібник «Кодекс безпечного освітнього середовища»](#)

[Комплекти освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації»](#)

[Методичний посібник з профілактики сексуального насильства та сексуальної експлуатації дітей «Формування навичок безпечної поведінки дітей» \(за заг. редакцією: Т. П. Цюман\)](#)

[Перелік навчальних і виховних програм з питань запобігання та протидії домашньому насильству](#)

[Корисні посилання щодо теми антибулінгу](#)

[Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами](#)

[Як створити безпечне та комфортне освітнє середовище –посібник](#)

Протидія торгівлі людьми

[Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 01.01.2020](#)

[Лист МОН України від 25.03.2022 № 1/3663-22 «Щодо запобігання торгівлі людьми в умовах воєнної агресії»](#)

[Лист МОН України від 14.06.2022 № 1/6355-22 «Про Рекомендації щодо усунення ризиків торгівлі людьми у зв'язку з війною в Україні та гуманітарною кризою»](#)

[Виховна програма для учнів 7-10 класів з питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»](#)

[Інформаційні матеріали Представництва МОМ в Україні щодо онлайн-квестів для роботи із старшокласниками](#)

[Профілактика деструктивної поведінки підлітків](#)

Навчально-методичний посібник

Батькам

[Школа без цькувань. Батькам](#)

6 порад, як батькам зберегти рівновагу

Поради батькам під час війни

Брошура з важливою інформацією для батьків, які переживають війну разом зі своїми дітьми.

Якщо хочеться додому

Поради щодо стабілізації психологічного стану батьків та дітей, які залишили свої домівки

Поради для батьків дітей з інвалідністю в екстреній ситуації

Що додати до валізки безпеки та як допомогти дітям знести звуки вибухів.

Що треба знати про посттравматичний стресовий розлад (ПТСР): інформація для батьків

Що таке ПТСР, як проявляється і які особливості має у дітей

Як батьки пояснюють дітям війну та загрози. Досвід українських мам

Під загрозою обстрілів та бойових дій важливо пояснити дітям, що відбувається, і допомогти пережити критичні ситуації.

Чим зайняти дитину в надзвичайній ситуації

Ігри та заняття для дітей у незвичних обставинах

Онлайн-безпека для батьків

Дія. Освіта – Гайд

Онлайн відео ресурси для батьків: вебінари, навчальні та просвітницькі відео